

THE ABCs

OF CROP PROTECTION:
FAST FACTS FOR EUROPEAN POLICY-MAKERS



ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα χρησιμοποιούνται για την προστασία των καλλιεργειών από εχθρούς και ασθένειες και τη διασφάλιση της ευρωστίας τους. Γνωστά επίσης και ως φυτοφάρμακα ή γεωργικά φάρμακα, αποτελούν απαραίτητα συστατικά για την ανάπτυξη των καλλιεργειών, όπως τα ανθρώπινα φάρμακα που χορηγούνται από τους γιατρούς για τη διαφύλαξη της δικής μας υγείας. Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα μας παρέχουν πολλά οφέλη και χρησιμοποιούνται όχι μόνο στη γεωργία, αλλά και στη λαχανοκομία, τη δασοκομία και την κηπουρική.

Η φυτοπροστασία συνδυάζει την επιστήμη και την τεχνολογία στην προσπάθεια προστασίας των γεωργικών καλλιεργειών από πολλούς και επικίνδυνους εχθρούς και ασθένειες που απειλούν την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων μας.

Στην Ευρώπη, υπάρχουν πάνω από 30.000 εργαζόμενοι στις παρασκευαστριες εταιρίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων, ενώ υπολογίζεται ότι επιπλέον 20.000 άτομα εργάζονται στη διανομή και την υποστήριξη. Αντίστοιχα, στην Ελλάδα, οι παρασκευαστριες εταιρίες απασχολούν πάνω από 1.000 εργαζομένους, ενώ περισσότερα από 3.000 άτομα εργάζονται στη διανομή και την υποστήριξη.

Η Αγορά των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων *

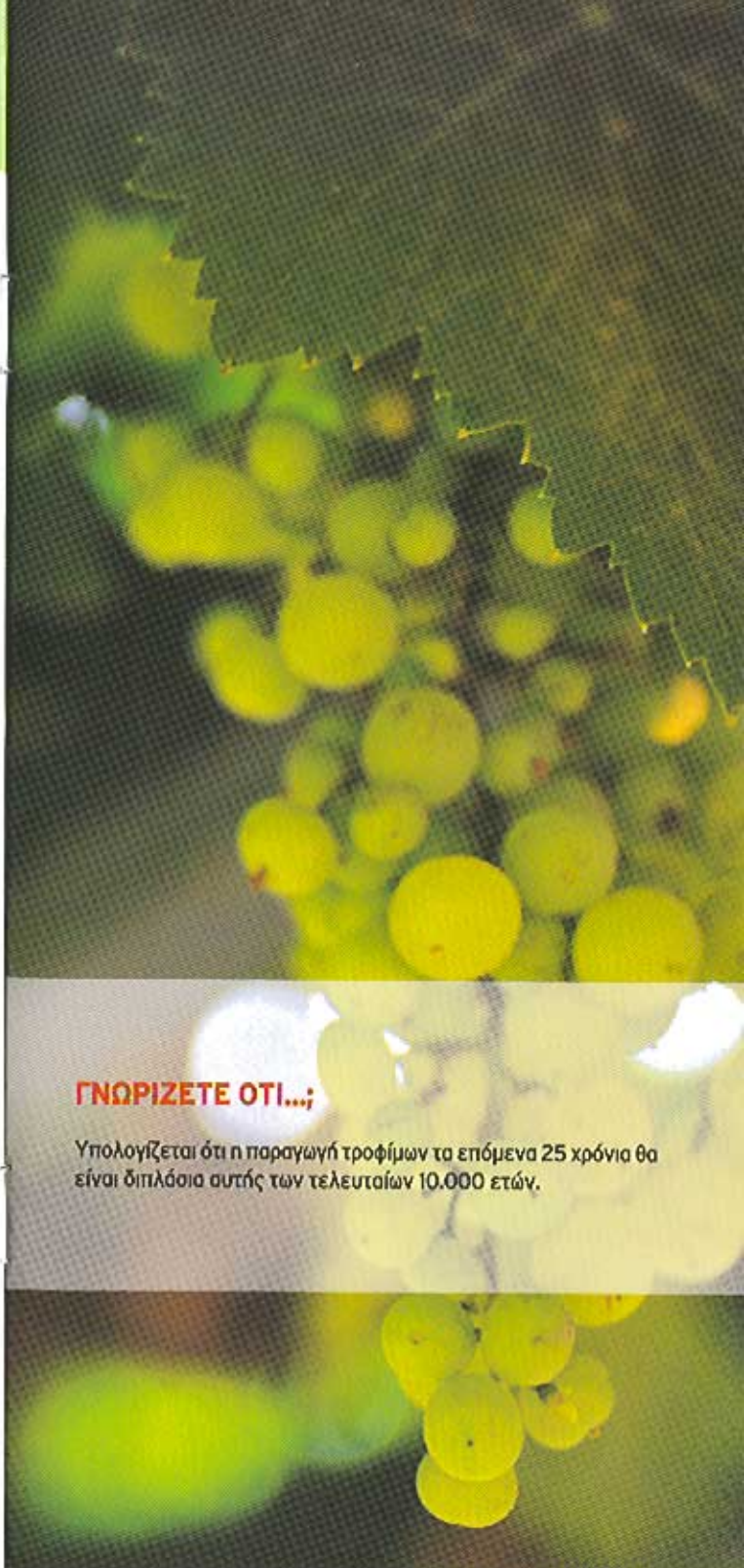
	Ευρωπαϊκή		Ελληνική	
Ζιζανιοκτόνα	2,598,097	41%	65,498	36%
Μυκητοκτόνα	2,060,810	36%	39,148	21%
Εντομοκτόνα	897,802	15%	61,354	34%
Λοιπά	537,887	8%	16,750	9%
Σύνολο	6,094,596		182,750	

* Στοιχεία σε '000€ και υπολογισμένα στο τέλος του 2003.



ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...;

Υπολογίζεται ότι η παραγωγή τροφίμων τα επόμενα 25 χρόνια θα είναι διπλάσια αυτής των τελευταίων 10.000 ετών.



ΥΓΕΙΑ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Το προσδόκιμο της ζωής του ανθρώπου έχει βελτιωθεί σημαντικά από τότε που η κατανάλωση φρέσκων φρούτων και λαχανικών έχει γίνει καθημερινή πραγματικότητα για τους περισσότερους Ευρωπαίους καταναλωτές. Σε αυτό συνέβαλλαν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα διασφαλίζοντας συνεχώς επαρκείς σοδιές στην παραγωγή φρέσκων προϊόντων.

Όλα τα τρόφιμα, είτε έχουν χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή τους φυτοπροστατευτικά προϊόντα είτε όχι, αποτελούν μίγμα χιλιάδων χημικών ουσιών. Σε μικρές ποσότητες, ο οργανισμός μας μπορεί και επεξεργάζεται εύκολα όλες αυτές τις χημικές ουσίες, σε καθημερινή βάση, χωρίς να κάνει διάκριση μεταξύ φυσικών ή τεχνητά παρασκευασμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Η συχνή κατανάλωση φρέσκων φρούτων και λαχανικών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι μιας ισορροπημένης και υγιεινής διατροφής, ενώ συμβάλλει στη μείωση του κινδύνου εμφάνισης ασθενειών, όπως η στεφανιαία νόσος, ο καρκίνος και ο διαβήτης.



Η προστασία της ανθρώπινης υγείας με την ορθή χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων διασφαλίζεται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία που ορίζει ότι τα υπολείμματα που ανιχνεύονται στα τρόφιμα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα ακόλουθα τρία όρια: την **Αποδεκτική Ημερήσια Λήψη** (Acceptable Daily Intake - **ADI**), το **Ανώτατο Όριο Υπολειμμάτων** (Maximum Residue Limit - **MRL**) και την **Οξεία Δόση Αναφοράς** (Acute Reference Dose - **ARfD**).

- Η **ADI** είναι ο δείκτης ασφαλείας που υπολογίζει την ποσότητα της ουσίας που μπορεί να προσλαμβάνει ένας άνθρωπος σε καθημερινή βάση και για όλη τη διάρκεια της ζωής του χωρίς να απειλείται η υγεία του. Αποτελεί έναν πολύ σημαντικό και ακριβή δείκτη ασφαλείας.
- Το **MRL**, εμπορικό ποιοτικό κριτήριο, είναι η μέγιστη ποσότητα υπολείμματος που μπορεί να υπάρχει σε κάποια καλλιέργεια, αν το φυτοπροστατευτικό προϊόν χρησιμοποιήθηκε σε αυτή σύμφωνα με τις οδηγίες. Η πιθανή εμφάνιση υπολείμματος ακόμη και σε επίπεδα ίσα με το **MRL**, δεν αποτελεί κίνδυνο για την υγεία. Το **MRL** απλά χρησιμοποιείται για τον έλεγχο ορθής εφαρμογής του φυτοπροστατευτικού προϊόντος.
- Η **ARfD** είναι ο δείκτης ασφαλείας που υπολογίζει την ανώτατη ποσότητα υπολείμματος στην οποία δύναται να εκτεθεί ο καταναλωτής σε ένα γεύμα χωρίς καμία βλαβερή συνέπεια. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει μια διεθνής μεθοδολογία για τον υπολογισμό αυτής της τιμής, γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο υπολογισμός της με τις χειρότερες πιθανές εκδοχές.

ΧΩΡΙΣ ΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Θα αντιμετωπίζουμε:

- Βλαβερούς εχθρούς και ασθένειες που καταστρέφουν και προσβάλλουν τις καλλιέργειες
- Παραγωγούς που αδυνατούν να διαθέσουν προς πώληση κατώτερης ποιότητας προϊόντα
- Απειλή στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων υψηλής ποιότητας
- Δυσανεκσία των καταναλωτών λόγω έλλειψης αλλά και υψηλών τιμών σε φρέσκα φρούτα και λαχανικά
- Σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών λόγω της φτωχής, σε φρούτα και λαχανικά, διατροφής

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...;

Υπάρχουν περισσότερες καρκινογόνες ουσίες σε ένα μόνο φλιτζάνι καφέ παρά στα υπολείμματα φυτοπροστατευτικού προϊόντος σε ένα τρόφιμο που ένας άνθρωπος καταναλώνει σε έναν ολόκληρο χρόνο.

ΓΕΩΡΓΙΑ

Χωρίς την επαρκή χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, οι αγρότες θα έβλεπαν πολύ γρήγορα την παραγωγή τους να έχει προσβληθεί από εκθροούς και ασθένειες, να μην είναι ελκυστική και, ως αποτέλεσμα, να μην είναι εμπορεύσιμη. Η φυτοπροστασία δίνει στους παραγωγούς τη δυνατότητα να διπλασιάζουν τις αποδόσεις τους και να καλλιεργούν με μεγαλύτερη ευελιξία. Σαν αποτέλεσμα, οι Ευρωπαϊκές χώρες έχουν γίνει περισσότερο αυτόνομες σε δημητριακά και άλλα προϊόντα, μειώνοντας την ανάγκη εισαγωγών και, ως εκ τούτου, βελτιώνοντας το εμπορικό ισοζύγιο της Ε.Ε..

Καθώς τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα επιτρέπουν στους αγρότες να παράγουν ανθεκτικότερα και πιο άφθονα γεωργικά προϊόντα σε μικρότερες καλλιεργήσιμες εκτάσεις, οι βιομηχανίες τροφίμων και τα καταστήματα λιανικής πώλησης μπορούν να προσφέρουν τρόφιμα σε προσιτές τιμές για όλους τους καταναλωτές.

Οι αγρότες ενδιαφέρονται τόσο για την ασφάλεια των καλλιεργειών τους όσο και οι καταναλωτές. Στην πλειοψηφία τους διαμένουν μέσα ή κοντά στο αγρόκτημά τους και για τον λόγο αυτό είναι πολύ προσεκτικοί, όσον αφορά την ορθή χρήση και αποθήκευση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Οι αγρότες αποτιμούν προσεκτικά τον τρόπο και σε ποιες ποσότητες τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα εφαρμόζονται στις καλλιέργειες. Τα προϊόντα που επιλέγονται έχουν δοκιμαστεί εκτεταμένα από πλευράς ασφάλειας και έχουν παραχθεί με γνώμονα την ασφαλή απορρόφησή τους από τη φύση, χωρίς να επιβαρύνεται το περιβάλλον.



ΑΝ ΜΕΙΩΣΟΥΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ*:

- Η παραγωγή σιταριού, κριθαριού, αραβοσίτου, σίκαλης, τριτκάλε κ.ά. θα μειωθεί κατά 40%
- Η παραγωγή ελαιούχων σπόρων θα μειωθεί κατά 50% (βαμβάκοςπορος, κ.ά.)
- Η παραγωγή φρούτων και λαχανικών θα μειωθεί πάνω από 30%
- Το εισόδημα των Ευρωπαίων αγροτών και της βιομηχανίας τροφίμων θα μειωθεί κατά € 10 δισεκατομμύρια

* μελέτη βασισμένη σε μείωση της χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων κατά 75% στην Ε.Ε., Καθηγητής Dr P. Michael Schmitz, Πανεπιστήμιο του Giessen, 2002.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...;

Η ποσότητα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που χρησιμοποιείται ανά στρέμμα στις καλλιέργειες της Ε.Ε. μειώνεται.



ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ανάγκη για την παραγωγή τροφίμων πρέπει να βρίσκεται σε ισορροπία με την ανάγκη για την προστασία του περιβάλλοντος. Η βιομηχανία φυτοπροστατευτικών προϊόντων επενδύει σημαντικά στην έρευνα και την ανάπτυξη προϊόντων με στοχευμένη εφαρμογή, μικρής διάρκειας ζωής, που δεν συσσωρεύονται στην τροφική αλυσίδα.

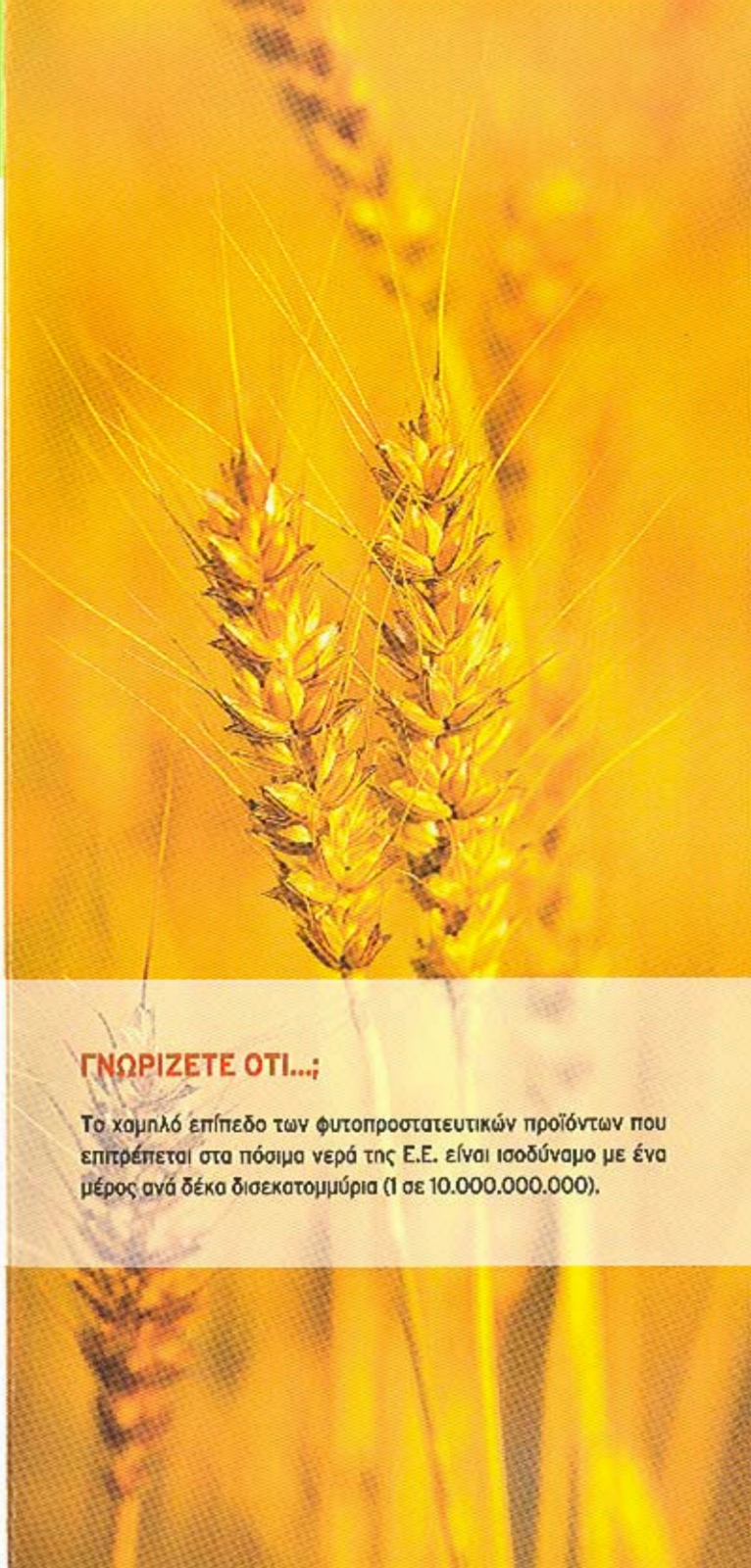


Η προστασία των νερών αποτελεί υψηλή προτεραιότητα στην πολιτική της Ε.Ε.. Πρωτού κάποιο φυτοπροστατευτικό προϊόν εισαχθεί στην αγορά, πρέπει να αποδειχθεί η ασφάλεια και αποτελεσματικότητά του, ως προς τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών και εθνικών Αρχών. Οι εταιρίες πρέπει να στοχεύουν στην παραγωγή προϊόντων που δεν εμφανίζονται στο έδαφος ή στα επιφανειακά νερά όταν χρησιμοποιούνται σωστά από τους αγρότες.

Με τις υψηλές αποδόσεις που είναι δυνατόν να επιτευχθούν, με τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, οι αγρότες μπορούν να παράγουν περισσότερα τρόφιμα σε μικρότερη καλλιεργήσιμη έκταση. Με τη διασφάλιση της παραγωγής τροφίμων στην υφιστάμενη έκταση, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα βοηθούν στον περιορισμό της διάβρωσης του εδάφους, στη διατήρηση της άγριας ζωής και των ωφέλιμων οργανισμών και έτσι στην ενδυνάμωση της βιοποικιλότητας.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...;

Το χαμηλό επίπεδο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που επιτρέπεται στα πόσιμα νερά της Ε.Ε. είναι ισοδύναμο με ένα μέρος ανά δέκα δισεκατομμύρια (1 σε 10.000.000.000).



Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα διέπονται από την πιο αυστηρή νομοθεσία στην Ευρώπη, όσον αφορά τον τομέα των χημικών. Κάθε φυτοπροστατευτικό προϊόν που χρησιμοποιείται στην Ε.Ε. πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με τις φυσικοχημικές ιδιότητές του, την επίδρασή του στο περιβάλλον, τις αρχές οικονομολογίας, καθώς και τους ενδεδειγμένους δείκτες υπολειμμάτων.

Η υφιστάμενη νομοθεσία είναι αναλυτική και διασφαλίζει ότι διεξάγονται οι απαραίτητοι έλεγχοι, τα δεδομένα πληρούν τις υψηλότερες επιστημονικές προδιαγραφές και ότι λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες. Τακτικές επαναξιολογήσεις διασφαλίζουν ότι παλιότερα προϊόντα συμφωνούν με τις τρέχουσες προδιαγραφές ασφαλείας.

Στην Ε.Ε. προτού χορηγηθεί μια έγκριση σε φυτοπροστατευτικό προϊόν, πραγματοποιούνται περισσότεροι από 100 συγκεκριμένοι έλεγχοι για την επίδραση του προϊόντος στο περιβάλλον και στην υγεία. Αυτή η διαδικασία διαρκεί περίπου 9 χρόνια και έχει κόστος της τάξης των € 200 εκατομμυρίων. Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα εγκρίνονται μόνο αν είναι αποτελεσματικά, μπορούν να εφαρμοστούν με ασφάλεια και δεν υπάρχει ενδεχόμενο εμφάνισης μη αποδεκτών κινδύνων.

Βασική νομοθεσία:

Οδηγία πλαίσιο 91/414/ΕΟΚ



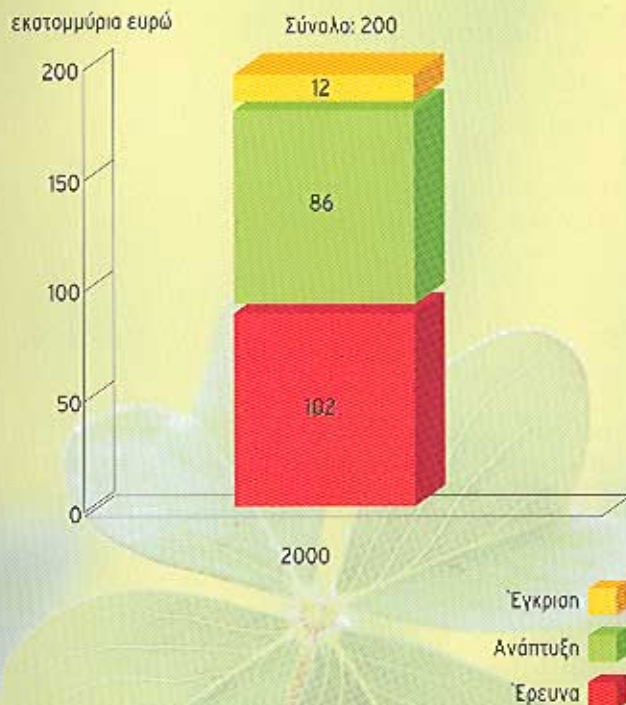
Δευτερεύουσα νομοθεσία:

- Οδηγία για την πρόληψη ατυχημάτων 1996/82/ΕΚ
- Οδηγίες για τις παιδικές τροφές 1996/5/ΕΟΚ και 1991/321/ΕΟΚ
- Οδηγία για τα βιοκτόνα 1998/8/ΕΟΚ
- Οδηγία για την ταξινόμηση και σήμανση 1999/45/ΕΟΚ
- Οδηγία για τα πάσιμα νερά 1980/778/ΕΟΚ
- Ουσίες που προκαλούν ορμονική διαταραχή COM(01)262
- Οδηγία για τις περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και ευθύνες 2002/17/ΕΟΚ
- Οδηγία πλαίσιο της πολιτικής για τα νερά 2000/60/ΕΟΚ
- Οδηγίες υπολειμμάτων 76/895, 86/362, 86/363, 90/642 με τις τροποποιήσεις τους
- Πρόταση για Κανονισμό σχετικά με τα Μέγιστα Όρια Υπολειμμάτων (MRLs) COM(03)117

Άλλες πολιτικές:

- Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ)
- Θεματική Στρατηγική για την προστασία του εδάφους COM(02)179
- Θεματική Στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων COM(02)349

ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ



ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...;

- Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα διέπονται από την πιο αυστηρή νομοθεσία όσον αφορά τα χημικά στην Ευρώπη
- Για κάθε δραστική ουσία που εγκρίνεται για χρήση και τοποθετείται στην αγορά, υπάρχουν αντίστοιχα πάνω από 139.000 που δεν καταφέρνουν να περάσουν από το στάδιο της ανάπτυξης
- Κατά μέσο όρο χρειάζονται € 200 εκατομμύρια και 9 χρόνια έως ότου ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν κυκλοφορήσει στην αγορά της Ε.Ε.

ABOUT ECPA

The European Crop Protection Association (ECPA) is the pan-European representative of the crop protection industry. ECPA represents both member national associations and member companies throughout Europe, including Central and Eastern Europe.

ECPA'S MAIN OBJECTIVES ARE TO:

- **facilitate constructive dialogue between the crop protection industry and the European institutions;**
- **work towards improved understanding and recognition of the crop protection industry's contribution to the production of healthy and high-quality food through sustainable agriculture;**
- **achieve balanced policies and legislation;**
- **provide business support and services to association members.**

ECPA

European Crop Protection Association
6, Avenue E. Van Nieuwenhuysse
1160 Brussels
Belgium

Phone: +32 2 663 15 50

Fax: +32 2 663 15 60

ecpa@ecpa.be

www.ecpa.be

